

پیش نیاز موفقیت (بازسازی)

۱- همسویی فعالیتها و حوزه مسئولیت موسسات دولتی و شرکتهای تحت پوشش

در سالهای اخیر فعالیتهای موازی سازمانهای دولتی در بخش اکتشافات مقدماتی و عدم سرمایه گذاری لازم برای فازهای پیشرفته اکتشافی و روی آوردن شرکتهای به اکتشاف مواد معدنی غیر از حیطه مسئولیت خود، زمینه ساز رشد ناکافی در شناسایی منابع و ذخایر معدنی جدید شده، از طرف دیگر اتخاذ تصمیمات برای توسعه معادن و بهره برداری قبل از شناخت دقیق ذخیره قطعی و امکان سنجی نیز از دیگر موارد عدم موفقیت بخش معدن بوده است. در نمودار شماره ۱۴ ساختار فعلی اکتشاف در وزارت صنایع و معادن نشان داده شده است. با توجه به اهداف استراتژی و توسعه بخش معدن حوزه فعالیتها بصورت زیر و با نمودار شماره ۱۵ پیشنهاد می شود.

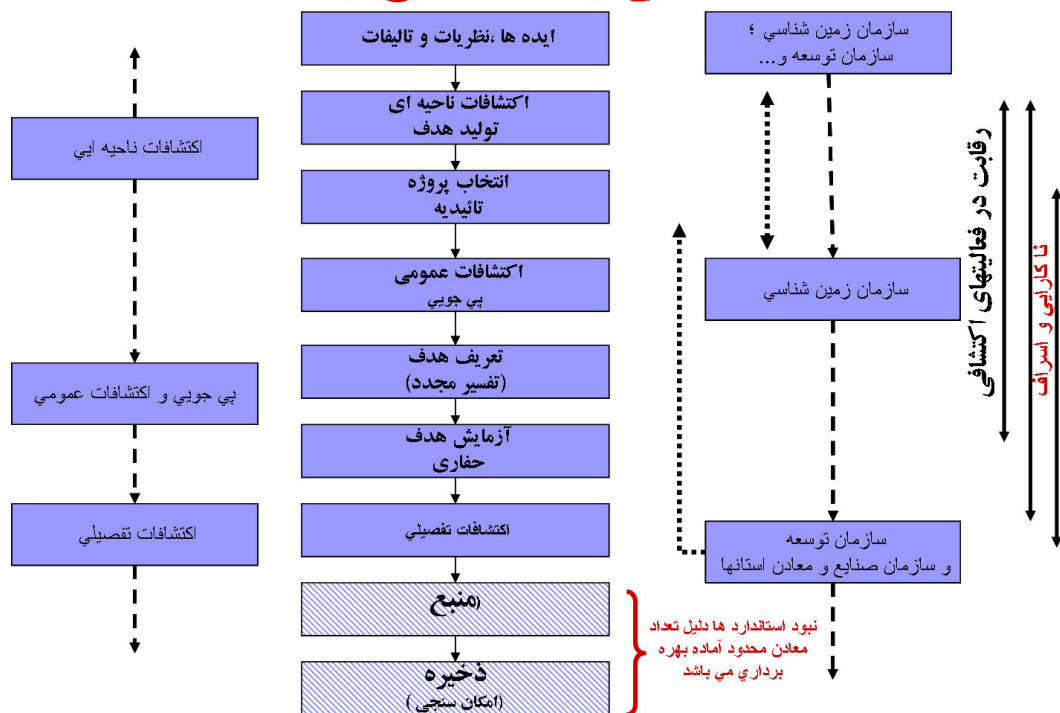
✓ سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی مسئول اکتشاف از مرحله شناسایی تا پایان مرحله اکتشاف عمومی (براساس تعاریف و استانداردهای سازمان ملل) و بررسی پروژهها در مرحله پیش امکان سنجی می باشد. همچنین این سازمان مسئول تعیین استانداردها برای جمع آوری دادهها، تهیه اطلاعات و تولید دانش اکتشافی (مانند زمین شناسی، ژئوفیزیک، ژئوشیمی، متالورژی، معادن، منابع، ذخایر، آب و ۰۰۰) است.

✓ سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی تا زمان تکمیل و عمومیت یافتن خصوصی سازی، بر روی پروژههای پیشرفته (اکتشافات تفصیلی طبق تعریف و استاندارد بین المللی) متمرکز شده و مسئولیت تهیه گزارش فنی - اقتصادی را به عهده خواهد گرفت.

۲- تسریع در خصوصی سازی شرکت های دولتی

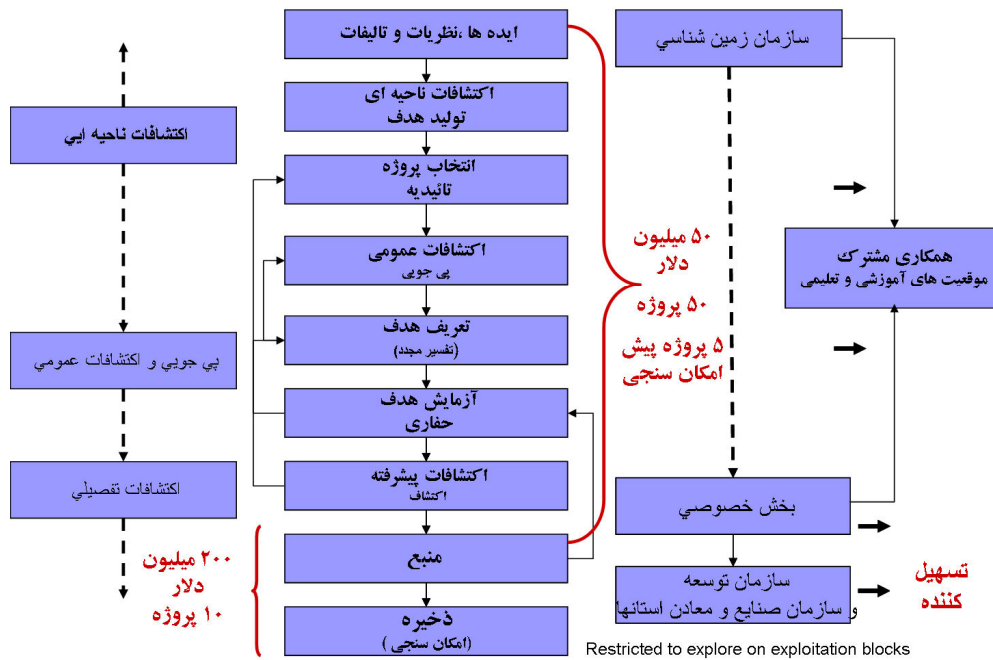
وجود شرایط ویژه برای شرکت ها و موسسات دولتی و استفاده از بودجه عمومی، سبب ایجاد میدان رقابت نابرابر در زمینه اکتشاف برای بخش خصوصی گردیده، در ضمن بسیاری از پروژه های اکتشافی بدون ارزیابی فنی - اقتصادی دنبال می شوند که در نتیجه اغلب بدون نتیجه رها می گردند و این امر سبب افت توانمندی و انتظارات اکتشافی شده است.

ساختار اکتشافی وزارت صنایع و معادن

نمودار شماره ۱۴

ساختار اکتشافی پیشنهادی

نمودار شماره ۱۵

همانند سیاست‌های حاکم در کشورهای موفق معدنی (کانادا، استرالیا، آمریکا، شیلی، پرو و ۰۰۰) وجود یک سازمان بی‌طرف و توانمند در جلب اطمینان شرکت‌های معدنی که اغلب در رقابت شدید با هم می‌باشند یک ضرورت است و سازمان زمین‌شناسی می‌تواند به صورت بی‌طرف در این زمینه عمل نماید. در مورد زمینه‌ها و عوامل تعیین‌کننده مسئولیت پیاده‌سازی استراتژی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

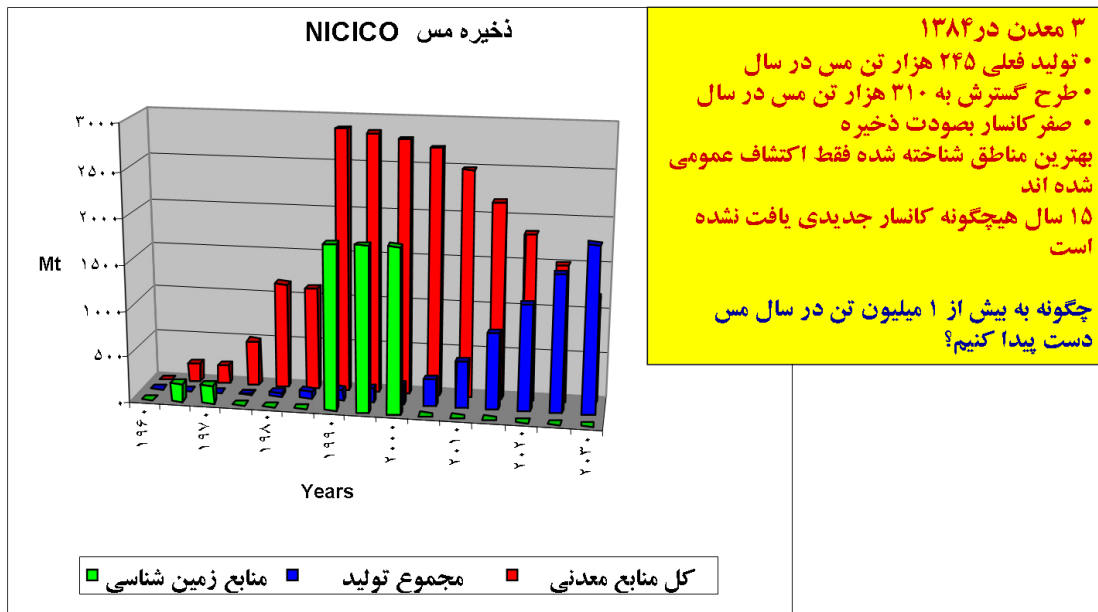
شرکت‌های دولتی و بخش‌های خصوصی	سازمان زمین‌شناسی	عوامل تعیین کننده
خیر	بلی	- مرکزیت ملی برای اطلاعات و دانش اکتشافی
خیر	بلی	- ارزیابی و مدل‌سازی
خیر	بلی	- پژوهش و توسعه دانش برای مواد معدنی جدید
بلی	خیر	- رقابت با شرکت‌های خصوصی
خیر	بلی	تمرکز اکتشافی درازمدت
ضعیف	قابل قبول	توانمندی اکتشافات پایه

جدول شماره ۱۶

۳- برنامه‌ریزی مناسب و هماهنگی در عملیات اکتشافی

مس یک فلز استراتژیک با مزیت نسبی در کشور بوده که پتانسیل بالقوه‌ای از آن نیز شناسایی شده است. منابع و ذخایر کانسنگ این فلز یکی از عمده‌ترین زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی (داخلی و خارجی) است. در حال حاضر ذخایر بزرگ شناخته شده کشور سه معدن سرچشمه، میدوک و سونگون است که با توجه به میزان تولید کنونی، طرح‌های توسعه‌ای پیش بینی شده روند مناسبی نداشته و برنامه ریزی‌های لازم اکتشافی نیز برای توسعه این بخش صورت نپذیرفته است (نمودار شماره ۱۷). حال آنکه طرح استراتژیک برای مس در قالب استراتژی اکتشاف با ارائه برنامه‌های لازم در نمودار شماره ۱۸ نشان داده شده است.

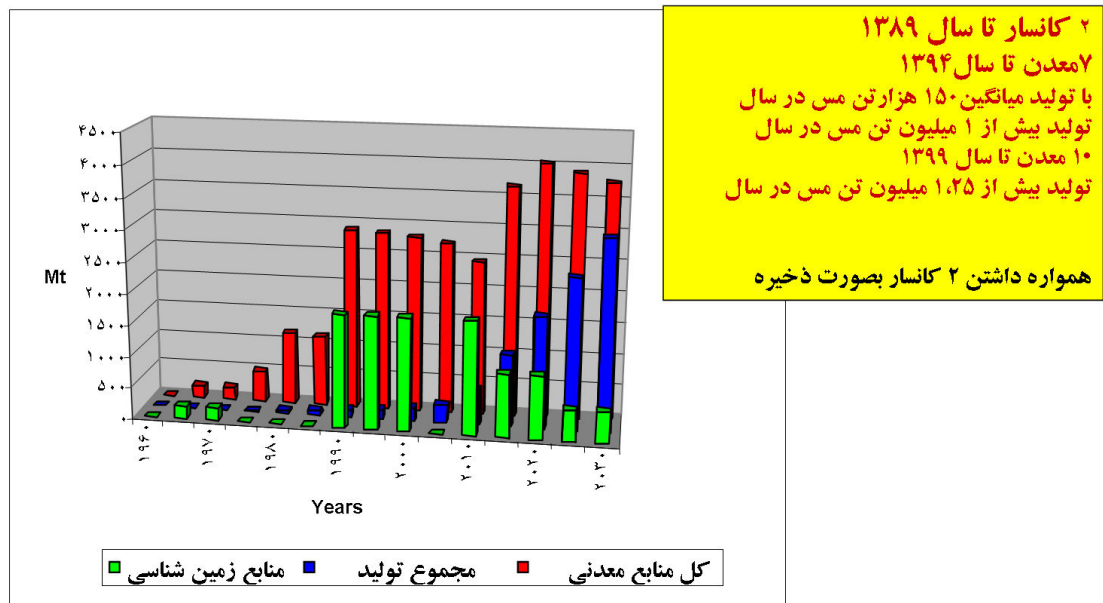
روند فعلی مس

نمودار شماره ۱۷

طرح استراتژیک برای مس

هدف اکتشافی ایران

نمودار شماره ۱۸

